

2019

SCENKONST ÖST
NORRKPINGS SYMPHONIKORKESTER OCH ÖSTGÖTATEATERN

Innehåll

- 4 Kännedom och angelägenhet
- 6 Konstnärlig kvalitet
- 10 Utmaningar under året
- 11 Framtida utveckling
- 12 Cirkus och samarbeten
- 13 En viktig aktör
- 14 Alltid aktuella
- 15 Barn och unga
- 18 Demokrati, delaktighet och mångfald
- 20 Ökad spridning
- 22 Regional utveckling

Ansvarig utgivare: Pia Kronqvist
Redaktörer: Agneta Lindmark Thomas och Jeanette Söderwall
Grafisk form: Sara Pärlefalk och Cilla Holmqvist
Tryckeri: Larsson Offsettryck

Blixtrande utmaningar och uppmärksammade inspelningar

2019 var ett händelserikt år för Scenkonst Öst. Norrköpings Symfoniorkester (SON) och Östgötateatern med ung scen/öst nådde ut i regionen med sina produktioner. Inte minst genom teaterns nya scen, X-scenen. SON har under året haft en rejäl ökning av besökare på den nya konsertserien Kortklassiker i Linköping, hela 60 procent.

Antalet besök hos Scenkonst Östs verksamheter har under året ökat till mer än 173 000. Av dessa är cirka 44 000 barn och ungdomar som på detta sätt tagit del av högklassig scenkonst. Samarbetena med andra aktörer är många. Scenkonst Öst levererar upplevelser som berikar och berör.

Men allt har inte varit rosenskimrande. Ett kraftigt åskoväder orsakade en stor brand i teaterhuset i Norrköping i augusti strax innan premiären av *Faust II*. Ett fantastiskt släckningsarbete räddade teatern. Branden visade dock på hur relevanta vi

är då det blev en nationell angelägenhet i medierna och kondoleanser och omtanke strömmade kom in från alla håll. Även teaterhuset i Linköping råkade på en utmaning under hösten, då problem i de tekniska installationerna upptäcktes. Båda husen renoveras och kommer att öppna under hösten 2020.

De Geerhallen i Norrköping fyllde 25 år och det firades med pompa och ståt.

Majoriteten av medarbetarna uppgav i medarbetarenkäten att de upplever att Scenkonst Öst har ett inkluderande arbetsklimat och att en bemöter varandra med respekt. Med det positiva resultatet går Scenkonst Öst in i 2020 och dess utmaningar.

Pia Kronqvist

VD

Henrik Marmén

KONSTNÄRLIG CHEF
NORRKÖPINGS SYMFONIORKESTER

Nils Poletti

TEATERCHEF
ÖSTGÖTATEATERN

Vi är kändisar

Känner du till, eller har hört talas om...?

(ANDEL SOM KÄNNER TILL/HAR HÖRT TALAS OM)

Anser du att det är angeläget att följande finns i Östergötland?

(ANDEL SOM SVARAT JA)

Har du besökt...?

(ANDEL SOM HAR BESÖKT)

Undersökningen genomfördes i nov-dec 2019 genom en webbpanel med totalt 511 inkommande svar. Respondenterna kommer från regionens alla kommuner och var i åldern 18-75 år. 60% av de svarande var kvinnor och 40% var män.

Presscitat

”

Att Frank n Furters skapelse Rocky inte är någon muskelpudding, utan en ängslig jättebebis i grisrosa sammetsbody ger kritiken av manlighetsideal ännu en komisk twist”

Dagens Nyheter om Östgöteaterns
Rocky Horror Show

”

En charmig och medryckande resa i alla de tankar om sexualitet som en människa kan ha och vad den gör med oss.”

Östgöta Correspondenten om Östgöteaterns
Galleri 6

”

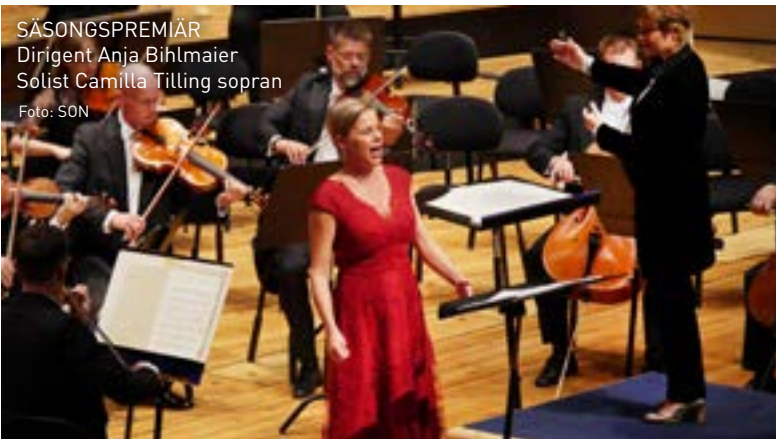
Steffens har totalkoll när han lotsar oss genom symfonierna. Inget partitur, utan full uppmärksamhet på de musikaliska förloppen och kommunikationen med musikerna.

Norrköpings Tidningar om *Brahms Symfoni nr 1 och nr 2*

”

Symfonins avslutning blev så stilla att allting stannade av, orkestern fastnade i sina positioner och publiken satt fastnaglad på sina platser och tiden stod fullkomligt stilla. Länge! Så skall en Mahlersymfoni hanteras!

Folkbladet om *Mahler Symfoni nr 9*

SÅSONGSPREMIÄR
Dirigent Anja Bihlmaier
Solist Camilla Tilling sopran
Foto: SON

Fyllsatt i De Geerhallen
Foto: SON

Hela Östergötlands symfoniorkester

SON är hela Östergötlands symfoniorkester med uppdrag att framföra nyskriven och klassisk konstmusik på internationell toppnivå. Genom olika konsertformer ska publiken erbjudas ett brett spektrum av upplevelser. Orkestern ansvarar för att sprida både ny och klassisk musik och tar bland annat genom inspelningsverksamheten även plats på den internationella arenan.

Verksamheten sker med stor fast orkester och en numerär som möjliggör att kunna spela hela den klassiska repertoaren. Orkestern har en omfattande barn- och ungdomsverksamhet.

Allas teater

Östgötateatern är Sveriges största länsteater. I den breda repertoaren hittar du allt från nyskrivet till odödliga klassiker, från monologer till storslagna musikaler, soppteater och hisnande nycirkus. Föreställningarna spelas i de vackra teaterhusen och på mindre scener i Linköping och Norrköping, vissa turnerar också regionalt. Östgötateatern har en fast skådespelarensensemble men gästas även av en lång rad skådespelare och scenkonstnärer utifrån.

I uppdraget ligger att utveckla teaterkonsten genom nyskapande produktioner som speglar samhället och som lockar både vana teaterbesökare och nya publikgrupper. Teatern ska också vara en plats för möten genom att erbjuda andra kulturevenemang som fördjupar teaterupplevelsen.

**ÖSTGÖTA
TEATERN**
- en del av Scenkonst Öst

Storslagen final för Petterssonprojektet

Foto: SON

SON I SIFFROR 2019*

71 850 92

I PUBLIKEN (VARAV 24 334
BARN OCH UNGA)

GENOMFÖRDA KONSERTER

* I siffrorna ingår inte programaktiviteter.

Bredd och spets

SONs besökssiffror ökade under 2019. Konsertserien Kortklassiker i Linköping blev en stor framgång med en 60-procentig ökning av antalet abonnenter.

Fyra konserter under året spelades in och sändes av Sveriges Radio P2 vilket gjorde orkestern tillgänglig för en stor publik även utanför regionen.

Med cd-inspelningen av *Allan Petterssons symfoni nr 12* i samarbete med Radiokören och Eric Ericsons kammarkör passerades en milstolpe i det uppmärksammade och prisbelönta Allan Petterson-projektet. *Tjajkovskijs och Barbers violinkonserter* spelades in på cd som kom ut i december.

De Geerhallen i Norrköping fyllde 25 år och detta firades med pompa och ståt och två fullsatta festkonserter.

son
Sveriges Orkester Nämnd

Plats på scen

Östgötateatern har producerat fler produktioner än föregående år och fått stor medial uppmärksamhet. 2019 omnämns teatern i rikstäckande media som en teaterinstitution i nyfödning. Ett av teaterchef Nils Polettis mål är att göra Östgötateatern till Sveriges ledande musikalscen. 2019 lockade musikalen *Rocky Horror Show* långväga besökare till Norrköping och Linköping. Teatern är en av samarbetsparterna inom projektet Musikalplattformen, som syftar till att stärka nyskriven svensk musikal.

Även cirkusföreställningen *The Last Fish*, med cirkusartister såväl som SON-musiker i ensemblen, blev en framgång både publikt och medialt.

I augusti 2019 invigdes en ny experimentscen, X-scenen, i centrala Norrköping. Fem föreställningar spelades under hösten - från den komiska *Har du blivit född* till det antika grekiska dramat *De skyddssökande*, såväl som hardcorekonsert, lyrikkväll, gästspel och talkshow med lokala kulturprofiler. Grunden för en ny X-scen i Linköping är lagd och öppnar i november 2020.

Har du blivit född

Foto: Fredrik Schlyter

TEATERN I SIFFROR 2019*

91 107 561

I PUBLIKEN (VARAV
22 091 BARN OCH UNGA)

GENOMFÖRDA
FÖRESTÄLLNINGAR

*I siffrorna ingår Linköpings cirkusfestival samt gästspel och samarbeten. Programaktiviteter ingår ej.

Efter branden på Stora teatern i Norrköping

Foto: Jeanette Söderwall

The Last Fish

Foto: Maryam Barari

Utmaningar under året

Under 2019 har bolaget mött flera stora utmaningar. I Norrköping drabbades Stora teatern av en brand efter ett blixtnedslag, vilket bland annat ledde till sanering, restaurering och en framflyttad premiär av *Faust II*.

Under pågående spelperiod i Linköping förbjöd Arbetsmiljöverket användningen av den robot som medverkade på scenen i Östgötateaterns *The Last Fish*. Cirkusföreställningen fick omedelbart arbetas om till en robotlös ny version. Scenkonst Öst fick senare rätt i förvaltningsrätten. Arbetsmiljöverket har överklagat domen.

Dessa händelser fick stort medialt genomslag. Under senhösten framkom även elproblem på Stora teatern i Linköping, vilka krävde åtgärder och återkommande möten med fastighetsägaren.

Utmaningarna har hanterats på ett professionellt sätt av en mycket engagerad personal och därmed fått endast en liten påverkan på antal föreställningar och ekonomin under året.

Framtida utveckling

En ny kulturplan har tagits fram under 2019. Scenkonst Öst har deltagit i framtagandet tillsammans med övriga kommuner och kulturinstitutioner. Inriktningen i kulturplanen stämmer väl överens med den utveckling av verksamheterna som pågår inom bolaget idag.

ung scen/öst har haft en del problem med fastigheten som kallas Elsas hus. Under 2019 påbörjades därför en stor ombyggnation av fastigheten. Arbetsmiljön för medarbetaren kommer att bli bättre, liksom kommer publiken att få en bättre scenkonstupplevelse. En ny experimentscen kommer också att kunna starta i Linköping 2020 i det nya huset.

Norrköpings Symfoniorkester påbörjar 2020 tillsammans med sin chefsdirigent Karl-Heinz Steffens arbetet med en plan för orkesterns konstnärliga utveckling. SONs utbud av digitala konserter online utvecklas med målet att lansera en egen playtjänst inför säsongen 2021/2022.

Montage: Emma Kolehmainen

Epifónima
Foto: Maryam Barari

Nycirkusfestival i Linköping
Foto: Marcus Järvinen

Tiden Second Hand
Foto: Shutterstock, redigerad Sara Pärtefalk

Cirkus och samarbeten i bolaget

Tillsammans med Cirkus Cirkör har teatern producerat föreställningen *Epifónima*, som hade premiär i Norrköping innan den började turnera i riket och spelades i Linköping våren 2019. Ett annat samarbetsprojekt inom samtida cirkus är Nycirkus Öst, där cirkusfestivalen *I Dare You* i Linköping ingick.

Östgötateatern och SON har producerat en egen cirkusföreställning, *The Last Fish*. Ett annat internt samarbete under året är *Tiden Second Hand* – en föreställning med dramatiserade texter av Svetlana Alexievitj till musik av Dimitrij Sjostakovitj’.

SON och Östgötamusiken har tillsammans framfört *Mozarts Requiem* och *Stravinskis Pulcinella*. SON deltog också i Östgöta kammarkörs 30-årsjubileum med *Mozarts cmollmässa*.

Östgötateatern samarbetar regelbundet med Riksteatern och under 2019 även med bland annat programmet Kultur, samhälle, mediegestaltning vid Linköpings Universitet och biografen Cnema i Norrköping.

Masterexamen i dirigering

The Last Fish

Foto: Maryam Ekström

Scenkonst Öst är en viktig aktör

Scenkonst Öst är en viktig aktör för det konstnärliga kretsloppet, från amatörkultur till professionell scenkonst. Inom Scenkonst Öst arbetade under året 179 tillsvidareanställda.

Bolaget är även en viktig arbetsgivare för visstidsanställda och frilansare inom sektorn. Totalt har mer än 672 personer arbetat i verksamheten 2019.

Scenkonst Öst samarbetar med amatörverksamhet inom konstformerna, till exempel genom att upplåta, hyra ut eller

sälja tjänster och utrustning. Under året har bolaget samarbetat med över hundra aktörer inom och utom regionen.

Varannat år arrangeras den internationella sångtävlingen WSIMC, Wilhelm Stenhammar International Music Competition, där SON är en viktig samarbetspartner.

Johan Dalene
Foto: Nikolaj Lund

Internationell harpfestival
Foto: SON

Alltid aktuella

SON har haft spännande och uppmärksammade samarbeten vid inspelningar av skiftande karaktär, såsom ny musik till delfinshowen på Kolmårdens djurpark, medverkan i filmproduktioner som nya Jönssonliganfilmen och en tysk TV-serie inspelad i Norrköping, soundtrack till konsert med Swedish House Mafia och inte minst CD-debuten med den unga världsviolinisten från Norrköping, Johan Dalene. På det sättet når musiken många nya och konsertovana lyssnare.

I maj 2019 organiserades en internationell harpfestival till harpisten Anton Edvard Prattés ära. Under festivalens två dagar gavs två konserter med SON där Delphine Constantin Reznik, harpist i SON var solist, mindre harpkonserter på olika arenor i Norrköping samt en harputställning i Louis De Geer.

son
Svensk Orkester Norrköping

Med barnen i centrum

2019 mötte orkestern över 24 000 barn och unga i riktade konserter och varje dag orkestern repeterar besöks konserthuset av en förskoleklass.

I januari gav SON en uppskattad barn- och familjekonsert men Jojje Wadenius som spelade högklassiska barnklassiker. Med på konserten var barnkörer från Norrköpings musikklasser.

SONs nystartade orkesterakademi i samarbete med De Geergymnasiet gjorde sitt första offentliga framträdande under hösten.

Året innehöll också det årliga samarbetet med Sportlovsorkestern med ungdomar från hela regionen och skolkonserterna *Mars mars måne* och *Sassa brassa Mandelmassa*, producerade av SON.

ung scen/öst

ung scen/öst är en självständig del av Östgöta-teatern och har sedan starten 2001 varit en av Sveriges ledande scener inom scenkonst för barn och unga. Teaterns uppdrag är att spela teater för alla från 6 år och uppåt med den huvudsakliga målgruppen skolklasser.

Våren 2019 avslutades spelåret som haft tema MAT, med klassrumsföreställningen *Candy Minnemorias restaurang*, som var ett sinnligt videokollage, en lägereld och en sagostund. På Stora scen spelades *Vad äter dig* – en näringsrik och poetisk pjäs om identitet, skolmat och vänskap.

Under hösten inleddes ett nytt tema: HEMLIG-HETER, samtidigt som renoveringen av ung scen/östs teaterhus påbörjades. Renoveringen innebar ett år i exil, med ännu mer turnerande än

ung scen/öst

vanligt. Klassrumsföreställningen *Hemligheter* rörde sig i de flesta kommuner i regionen och erbjöd en varm och intim komedi om nära vänskap och det vi håller hemligt. Även den mellanstora föreställningen *Honungsgrävlingen* spelades på ett flertal scener och var en musikalisk saga om mod, godisfantasier och sådant som vi vill men inte vågar prata om. Verksamheten var till stora delar förlagd till kulturhuset Agora i Skäggetorp i Linköping, under repetitionsperioden och inledningen av spelperioden.

Under hösten samarbetade ung scen/öst med Norrköpings Symfoniorkester, i samband med Barnkonventionens dag. Dessutom fortsatte utvecklingsprojektet ung scen/lab, projektet Teaterskola och samarbetet med mottagningsenheten i Linköping.

ung scen/öst

Vad äter dig?
Foto: Markus Gårder

Kaffekonsert
Foto: SON

Musik i det gröna i Vasaparken i Norrköping
Foto: SON

Händels Messias i samarbete
med körer från regionen
Foto: SON

Musiken öppnar dörrar

SON har en omfattande verksamhet med fri entré – allt för att bredda publiken och öppna dörrarna till musiken. *Musik på ditt språk* är en konsert för till Sverige nyanlända –2019 gavs två konserter som presenterades på språken svenska, engelska, arabiska, somaliska, dari och tigrinja.

Fyra konserter under året spelades in och sändes av Sveriges Radio P2 vilket gjorde orkestern tillgänglig för en stor publik hela landet.

Under året haft SON haft sex öppna repetitioner i De Geerhallen.

Välbesökta utomhuskonserter gavs i augusti i både Norrköping och Linköping, varav den senare direktsändes av Sveriges Radio inom ramen för programserien P2 i Parken.

Den populära kaffekonserten för inbjudna från gruppboenden, dagcenter och särskolor lockade till ett fullt hus i maj.

Studentmingel innan publikrepetition
Foto: Peter Holgersson

Franks After Party
Foto: Emma T. Åberg

Alla östgötars teater

Östgötateatern ska locka både van och teaterovan publik. I mån av plats är det kostnadsfritt för skolor att se föreställningar även på stora scenen.

Östgötateatern turnerar regelbundet till bland annat bygdegårdar i regionen med föreställningar i mindre format. Ung scen/öst besöker i sin tur östgötska klassrum. Genom tillgänglighetsprojektet Kultur för äldre kan även publik på äldreboenden och träffpunkter ta del av teater.

Under året har Östgötateatern bjudit in till öppna repetitioner, öppen reading av en nyskriven musikal och till fördjupande programkvällar med fri entré.

Teatern har även arrangerat uppskattade musikalefterfester och livemusikquiz i teatercaféerna, sing-a-long-bio i samarbete med Cnema, kostymutställning och *Morgonlyrik* under Kulturnatten och programpunkter i samband med lokala Pridefestivaler.

Ny chefsdirigent Karl-Heinz Steffens
Foto: SON

Konstnärlig nytändning

Karl-Heinz Steffens har varit gästdirigent hos SON under våren. Ett gästspel som många i vår publik uppskattade. Den positiva kemin var påtaglig! Det var med stor glädje vi kunde utse den tyske dirigenten Karl-Heinz Steffens till ny chefsdirigent. En närmast enhällig orkester stod bakom beslutet efter vårens succéartade konserter med Brahms 4 symfonier. Steffens tillträder i augusti 2020 för en period om tre år.

”

När jag kom hit och genast kände den kemi som finns mellan mig och orkestern och den starka och sköna energi som vi delar, då kände jag mig hemma.

Karl-Heinz Steffens

På väg

Teatern spelar där du är! Östgöteatern har en regelbunden turnéverksamhet. Under 2019 spelades Monica Wilderoths berörande monolog *Fallfrukt* på mindre scener i Norrköping och Linköping samt i Valdemarsvik, Vadstena och Mjölby.

I föreställningen *4 x Strindberg* kunde människor på regionens äldreboenden, träffpunkter och dagcenter ta del av August Strindberg-noveller i skådespelaren Patrik Voights tappning.

En utökad satsning på landsbygdsturnéer sjesätts i ett tre-årigt projekt med Peter Jansson i spetsen. Målet att återta ett större regionalt turnénätverk som med ett mer personligt tilltal och med fler produktioner ska synas ute i regionen. Den första uppsättningen, *Bygdens söner*, görs i samarbete med Riksteatern.

Många av ung scen/östs föreställningar turnerar också i regionens klassrum och på större scener i länet.

Fallfrukt
Foto: Markus Gårder

Bygdens söner
Foto: Niclas Fasth

En viktig resurs

Norrköpings symfoniorkester höga kompetens och internationell status kommer allmänheten till del genom nära arbete tillsammans med institutioner, amatörgrupper och skolor. Det märks extra tydligt i flera nära samarbeten med bland annat körer från hela regionen, Vadstena-Akademien, skolor i Norrköping och Linköping, Linköpings Universitet, kulturskolor i Norrköping, Linköping, Motala, Mjölby och Åtvidaberg är SON en viktig resurs. Alla barn i regionen bjuds kostnadsfritt in till SONs skolkonserter i De Geerhallen och Crusellhallen.

SON är inspirationsorkester för El Sistema-projektet i Östergötland. SON arrangerar firandet av Barnkonventionens dag tillsammans med utbildningskontoret i Norrköping. Andra viktiga samarbeten är med landets musikhögskolor, kulturskolorna i regionen, De Geergymnasiet Musik, förskolorna och fritidsgårdarna i Norrköping, Barn- och elevombudsmannen, SFI Norrköping, Portalen, Senioruniversitetet, Upplev Norrköping, Svenska kyrkan, KFUM med flera.

Stöd till många

Östgötateatern har i sitt uppdrag att stödja fria teatergrupper, amatörteatergrupper och skolor. Stödet kan bland annat bestå av utlåning av tillverkad dekor, rekvisita och kostym såväl som teknik.

Teaterns verkstäder rymmer snickeri, smedja, tapetseri, måleri och attributmakeri. Teatern har även en egen kostymateljé, perukmakeri och färgeri. All kostym, dekor och rekvisita i en föreställning är dock sällan nytillverkad. Östgötateaterns stora kostymförråd omfattar cirka 30 000 kostymer och tillbehör, medan rekvisitalagren rymmer över 100 000 föremål.

Det som tillverkas och/eller förvaras här kommer varje år ett stort antal mindre aktörer och samarbetspartners till del. Totalt inom bolaget uppgick antalet samarbeten under 2019 till cirka 100 stycken.

**ÖSTGÖTA
TEATERN**
- en del av Scenkonst Öst

De Geergymnasiets musikal Atlantis var en av de många produktioner som fick stöd 2019.

Foto: De Geergymnasiet

Skräddarna Sanna Holmqvist och Eva-Carin Sjöholt

Foto: Carl Fristedt

Scenkonst Öst AB består av Norrköpings Symfoniorkester och Östgötateatern med ung scen/öst. Uppdraget är att framföra scenkonst med konstnärlig kvalitet av högsta klass med både spets och bredd till alla åldrar. Bolaget ska bidra till en fortsatt utveckling av kulturlivet och kulturarvet i Östergötland och bidra till att stärka länets attraktivitet. Scenkonst Östs verksamhet hade under året mer än 173 000 besök. Bolaget är också en viktig arbetsgivare i Östergötland. Under 2019 arbetade 672 personer inom Scenkonst Öst varav 179 tillsvidareanställda. Bolaget omsatte cirka 214 miljoner kronor. Våra ägare är Region Östergötland, Norrköpings kommun och Linköpings kommun.

Ledning 2019

Pia Kronqvist	VD
Henrik Marmén	Konstnärlig chef, Norrköpings Symfoniorkester
Nils Poletti	Teaterchef, Östgötateatern
Fanny Twardomanski	Tf teaterchef, Östgötateatern (1/8-31/12)
Johan Huldt	Tf konstnärlig ledare, Östgötateatern (1/8-31/12)
AnnaLina Hertzberg	Konstnärlig ledare, ung scen/öst

Styrelseledamöter 2019

Lars Hagman	(L) ordf. - Region Östergötland
Louise Malmström	(S) 1:e vice ordf. - Norrköpings kommun
Paul Lindvall	(M) 2:e vice ordf.- Linköpings kommun
Lars Eklund	(KD) Region Östergötland
Jörgen Rundgren	(M) Region Östergötland
Olle Vikmång	(S) Region Östergötland
Christina Brusén	(M) Norrköpings kommun

Suppleanter

Klas Linné	(MP) Region Östergötland
Astrid-Marie Jonsson	(C) Region Östergötland
Ralf Holmér	(M) Region Östergötland
Máire Skogstjärna	(MP) Region Östergötland
Olle Johansson	(S) Norrköpings kommun
Ricardo Olivares	(V) Norrköpings kommun
Niklas Nåbo	(S) Linköpings kommun